ADMINISTRATĪVĀ APGABALTIESA

Lieta Nr.A420152018
AA43-0290-20/11
ECLI:LV:ADAT:2020:0219.A420152018.8.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2020.gada 19.februārī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnesis referents Ojārs Priedītis,
tiesnesis Māris Birzgalis un tiesnese Una Mihailova

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. A/ pieteikumu par Jelgavas pilsētas domes administrācijas 2017.gada 17.novembra lēmuma Nr.443/4-3 atzīšanu par prettiesisku, sakarā ar Jelgavas pilsētas domes apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2019.gada 17.jūnija spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Jelgavas pilsētas domes (turpmāk – dome) administrācijas būvvaldes (turpmāk – būvvalde) speciālisti 2016.gada 5.aprīlī veica nekustamā īpašuma /adrese A/, kadastra Nr./kadastra numurs A/(turpmāk – strīdus nekustamais īpašums), apsekošanu un konstatēja, ka veikta dārza mājas pārbūve (izmainīts būvapjoms, izmainīta jumta konstrukcija, ēka uzbūvēta tuvāk par trīs metriem no kaimiņu zemesgabala robežas) un uzbūvētas palīgēkas. Būvniecība veikta patvaļīgi, bez būvvaldē akceptētas būvniecības ieceres dokumentācijas.

Par minēto faktu būvinspektors 2016.gada 5.aprīlī sastādīja atzinumu Nr.4-23/115a/2016 par būves pārbaudi, norādot nekavējoties pārtraukt būvdarbus un uzaicinot strīdus nekustamā īpašuma īpašnieci – pieteicēju /pers. A/ – ierasties būvvaldē paskaidrojumu sniegšanai.

2016.gada 30.septembrī būvvaldē saņemts būvniecības iesniegums dārza mājas pārbūvei un saimniecības ēkas būvniecībai ar būvprojektu minimālā sastāvā, kura ģenerālplāns 2016.gada 25.jūlijā saskaņots ar nekustamā īpašuma /adrese B/, kadastra Nr./kadastra numurs B/, īpašnieci /pers. B/.

A r būvvaldes 2016.gada 13.oktobra lēmumu Nr.634/4-5/PB akceptēta būvniecības iecere (būvprojekts minimālā sastāvā) un izdota būvatļauja Nr.BIS/BV4.1.-2016-032 (204//2016/B) (turpmāk – būvatļauja) dārza mājas pārbūvei un saimniecības ēkas būvniecībai /adrese A/. Savukārt 2016.gada 20.oktobrī Jelgavas pilsētas pašvaldība izdeva tehniskos noteikumus Nr.3_19.1/122 par hidrotehniskām būvēm, ielām un ceļiem saistībā ar dārza mājas pārbūvi un saimniecības ēkas būvniecību /adrese A/.

2017.gada 9.janvārī būvvaldē saņemts būvprojekta izstrādātāja SIA ,,/Nosaukums/" iesniegums par atzīmes veikšanu būvatļaujā par projektēšanas nosacījumu izpildi. Taču būvprojekta izskatīšanas piezīmēs tika norādīts, ka būvprojekts jāsaskaņo ar nekustamā īpašuma /adrese B/, īpašnieku, jāprecizē ugunslauks, jārisina jautājums par lietusūdens un virsūdens novadīšanu.

2017.gada 8.martā būvvaldē saņemts nekustamā īpašuma /adrese B/, īpašnieces /pers. B/ iesniegums, kurā viņa lūdz savu parakstu uz ģenerālplāna uzskatīt par nederīgu, norādot, ka tas iegūts ar viltu un maldināšanu, neinformējot viņu par dokumenta pielietojuma mērķi. Par minēto būvvalde 2017.gada 6.aprīļa vēstulē Nr.119/4-3 informēja pieteicēju, paskaidrojot, ka pirms būvprojekta iesniegšanas būvvaldē nepieciešams to saskaņot ar nekustamā īpašuma /adrese B/, īpašnieku un izpildīt visas būvprojekta izskatīšanas piezīmes.

Pieteicēja ar 2017.gada 19.oktobra iesniegumu vērsās domes administrācijā, lūdzot izdot labvēlīgu administratīvo aktu, ar kuru tiktu atzīts, ka ar /pers. B/ ir veikta būvprojekta ģenerālplāna saskaņošana.

[2] Domes administrācijas 2017.gada 17.novembra lēmumā Nr.443/4-3 (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) norādīts, ka būvvalde nevar uzskatīt, ka ar /pers. B/ ir veikta būvprojekta ģenerālplāna saskaņošana, jo būvvaldes rīcībā ir /pers. B/ 2017.gada 8.marta iesniegums par paraksta atzīšanu par nederīgu. Tādējādi pieteicējai būvvaldē atkārtoti jāiesniedz būvprojekts un dokumenti, kas apliecina visu būvatļaujā norādīto projektēšanas nosacījumu izpildi, tajā skaitā /pers. B/ rakstisks saskaņojums (būvatļaujas ,,Projektēšanas nosacījumi" 2.1.punkts) uz būvprojekta ģenerālplāna, vai arī jāsniedz koriģēta dārza mājas pārbūves būvniecības iecere, kurai nav nepieciešams /pers. B/ saskaņojums un kura izstrādāta,

ievērojot būvniecību regulējošu normatīvo aktu prasības.

[3] Nepiekrītot pārsūdzētajam lēmumam, pieteicēja vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu – atzīmes izdarīšanu par būvatļaujas projektēšanas nosacījumu 2.1.punkta izpildi. Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem apsvērumiem.

[3.1] Pieteicēja nevar veikt saskaņošanu ar /pers. B/, jo viņa ignorē visas pieteicējas prasības. 2017.gada 7.februārī /pers. B/ tika nosūtīts pirmais paziņojums ar uzaicinājumu parakstīt projekta saskaņošanu. Uz šo paziņojumu tika saņemta atbilde, ka /pers. B/ nav devusi atļauju strīdus nekustamā īpašuma pārbūvei.

[3.2] Pieteicēja 2017.gada 21.aprīlī informēja būvvaldi, ka /pers. B/ nevar atsaukt savu piekrišanu, pamatojoties uz Civillikuma 1431.pantu. Atsaukt piekrišanu nav tiesiska pamata, viltu un maldināšanu var pierādīt tikai tiesas ceļā. Taču /pers. B/ tiesā nav vērsusies.

[3.3] 2017.gada 10.augustā pieteicēja atkārtoti nosūtīja /pers. B/ paziņojumu ar uzaicinājumu parakstīt būvprojekta ģenerālplāna dokumentāciju, norādot, ja viena mēneša laikā netiks saņemta atbilde, pieteicēja uzskatīs, ka šāda piekrišana ir dota.

/pers. B/ pieteicējai nav atbildējusi, savu piekrišanu būvniecībai neapstrīd, bet par piekrišanas došanu uz ģenerālplāna klusē.

Pie šādiem apstākļiem uzskatāms, ka /pers. B/ nav pamata nedot savu piekrišanu, nekādas darbības, lai apstrīdētu izdoto būvatļauju, nav veiktas, uz pieprasījumiem nav atsaukusies. /pers. B/ sākotnējās darbības, parakstot izstrādāto būvprojektu, ir bijušas par pamatu būvatļaujas izdošanai un būvniecības uzsākšanai, tātad uzskatāms, ka to vairs nevar grozīt bez likumīga pamata.

[4] 2018.gada 10.decembrī Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteikuma precizējums, kurā pieteicēja lūdz izvērtēt lietā pieņemto procesuālo lēmumu un veikto procesuālo darbību tiesiskumu, papildus norādot turpmāk minēto.

[4.1] 2018.gada 8.septembrī ir saņemta nekustamā īpašuma /adrese B/, jaunās īpašnieces /pers. C/ piekrišana. Savukārt no būvvaldes 2018.gada 26.septembrī saņemta atzīme, ka projektēšanas nosacījumi ir izpildīti. Līdz ar to tiesiskais strīds par labvēlīga administratīvā akta izdošanu vairs nepastāv. Pieteicēja vēlas, lai tiesa izvērtētu procesa tiesiskumu iestādē, jo pieteicējai ir radušies materiālie zaudējumi un morālais kaitējums.

[4.2] 2015.gada 8.decembrī strīdus nekustamajā īpašumā notika ugunsgrēks, kā rezultātā izdega īpašuma jumts un virtuve. Pēc notikušā ugunsgrēka īpašums tika atjaunots atbilstoši tādiem apstākļiem, kas piemēroti dzīvošanai. Pēc notikušā ugunsgrēka nav mainīts ēkas būvapjoms vai veikti citi būvniecības darbi, kas varētu ietekmēt strīdus nekustamā īpašuma atrašanos tuvāk par trīs metriem blakus esošo kaimiņu zemes robežām.

Strīdus nekustamais īpašums jau reiz bija pieņemts ekspluatācijā, atzīts par atbilstošu spēkā esošajām tiesību normām. Savukārt pēc notikušā ugunsgrēka un veikto būvdarbu apjoma būvvaldes speciālistiem bija jāizvērtē kopsakarā ar samērīguma un lietderības principu tas, vai jauna būvprojekta izstrāde ir nepieciešama un vai pēc vienreiz iegūta būvprojekta ģenerālplāna saskaņošanas tas ir jāsaskaņo atkārtoti.

[4.3] Iestāde nav objektīvi izvērtējusi pieteicējas sniegtos paskaidrojumus ar dokumentiem, kuri skaidri un nepārprotami norāda, ka bija ievērots nepieciešamais minimālais attālums starp ēku un kaimiņu zemes robežu. Iestāde sniegusi savu motivētu viedokli par to, kādēļ sākotnējie pieteicējas rīcībā esošie dokumenti nav vērā ņemami, bet ir jāizstrādā jauns būvprojekts un jāveic saskaņošana.

[5] Ar Administratīvās rajona tiesas 2018.gada 8.novembra lēmumu trešā persona /pers. B/ aizstāta ar /pers. C/.

[6] Ar Administratīvās rajona tiesas 2019.gada 17.jūnija spriedumu pieteicējas pieteikums apmierināts.

Spriedums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[6.1] Pieteicēja uzskata, ka dome būvniecības procesā nepamatoti izvirzījusi prasību atkārtoti saskaņot būvniecību ar blakus esošā nekustamā īpašuma /adrese B/, īpašnieku.

Atbilstoši Ministru kabineta 2014.gada 2.septembra noteikumu Nr.529 „Ēku būvnoteikumi" (turpmāk – noteikumi Nr.529) 9.punktam trešo personu saskaņojumu noformē uz būvprojekta ģenerālplāna (uz derīga topogrāfiskā plāna pamatnes izstrādāts projektējamās teritorijas vispārīgais plāns būvprojekta sastāvā ar būvju, labiekārtojuma elementu un inženiertīklu piesaisti zemesgabalam) vai kā atsevišķu dokumentu (piemēram, vienošanās, dzīvokļu īpašnieku kopsapulces lēmums, balsošanas protokols), lai no tā izrietētu nepārprotama šo personu piekrišana katram konkrētam apgrūtinājumam, kas skar attiecīgo personu.

Spriedumā konstatēts, ka /pers. B/ 2016.gada 25.jūlijā ar savu parakstu uz ģenerālplāna apliecinājusi, ka ar viņu ir saskaņota dārza mājas pārbūve un saimniecības ēkas būvniecība. No ģenerālplāna redzams, ka dārza māja atradīsies 0,35 metru attālumā no blakus esošā nekustamā īpašuma /adrese B/. Spriedumā secināts, ka pieteicēja saskaņojumu saņēmusi atbilstoši noteikumu Nr.529 prasībām.

[6.2] 2017.gada 8.martā /pers. B/ vērsusies būvvaldē ar iesniegumu, lūdzot atzīt izsniegto piekrišanu būvniecībai strīdus nekustamajā īpašumā par nederīgu, jo paraksts uz ģenerālplāna iegūts ar viltu un maldināšanu, neinformējot par dokumenta pielietojuma mērķi.

No Civillikuma 1427. un 1432.panta izriet, ka personas izteikta piekrišana kādai noteiktai rīcībai vēlāk nevar būt atsaucama, jo tā rada citām personām paļāvību veikt minēto rīcību. Kā norādīts tiesību doktrīnā, Civillikuma 1432.pantā

nostiprināts civiltiesisko attiecību stabilitātes princips, kas izpaužas daudz konkrētākos norādījumos par vienpusējas atkāpšanās nepieļaujamību (sk. *K.Torgāns, Latvijas Republikas Civillikuma komentāri. Saistību tiesības (1401.-2400.p). Autoru kolektīvs prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. R.: Mans Īpašums, 2000, 41.lapa*). Tiesa nesaskatīja, ka šis privāttiesisko attiecību stabilitātes princips nebūtu attiecināms uz vienpusēju gribas aktu. Pretējs secinājums ir pretrunā tiesību sistēmai.

/pers. B/ nenoliedz, ka devusi piekrišanu būvniecībai strīdus nekustamajā īpašumā, to apliecinot ar parakstu uz ģenerālplāna. Pēc astoņiem mēnešiem /pers. B/ izteikusi iebildumus, ka nav apzinājusies, kādam mērķim piekrišana tikusi dota.

Spriedumā norādīts, ka būtu nepamatoti uzskatīt, ka tāpēc, ka /pers. B/ vēlāk ir izvirzījusi iebildumus pret pašas sniegtā saskaņojuma saturu, iestādei būtu pamats atzīt, ka šāds saskaņojums nepastāv vai nav spēkā.

[6.3] Tiesas ieskatā, iepriekš izdarītos secinājumus nemaina arī /pers. B/ 2017.gada 8.marta iesniegumā izteiktie iebildumi, ka būvniecības rezultātā nekustamajam īpašumam /adrese B/, tiks liegta saules gaisma un no jaunbūvējamām ēkām lietusūdens tiks novadīts uz kaimiņa īpašumu.

Prasība saskaņot lietusūdens un virsūdens novadīšanas risinājumu ar kaimiņu 2017.gada 10.janvārī ietverta arī būvprojekta izskatīšanas piezīmēs.

Atzīstams, ka sākotnēji 2016.gada 25.jūlijā sagatavotais ģenerālplāns, kas saskaņots ar /pers. B/, neparedz lietusūdens un virsūdens novadīšanas risinājumu. Nenoliedzami, ka atbilstoši noteikumu Nr.529 prasībām šāda prasība būtu pamatota, ja būvniecības rezultātā lietusūdens un virsūdens tiktu novadīts kaimiņa zemesgabalā, tādējādi radot tam apgrūtinājumu.

Izskatāmajā gadījumā, kā to apliecina 2017.gada 27.jūlijā sagatavotais pārstrādātais ģenerālplāns un 2017.gada 3.janvārī sagatavotais ģenerālplāns, kas saskaņots ar trešo personu, ēkas jumta notekas tiek novadītas uz virsūdens pārtveršanas filtru, nepieļaujot lietusūdens noplūšanu blakus teritorijā, kā arī virsūdens pārtveršanas filtri uzstādīti strīdus nekustamajā īpašumā.

Secināms, ka izskatāmajā gadījumā prasība saskaņot lietusūdens un virsūdens novadīšanas risinājumu ar nekustamā īpašuma /adrese B/, īpašnieku nav pamatota.

[6.4] Iestādei piekrišana ir jānoskaidro tikai kā fakts, neanalizējot piekrišanas došanas nosacījumus, iestādei arī nav tiesiska pamata analizēt pamatus, kādēļ iepriekš dotais saskaņojums ir atsaukts. Tas ir civiltiesisks jautājums.

Spriedumā secināts, ka pārsūdzētais lēmums, ar kuru uzlikts pieteicējai pienākums atkārtoti iesniegt būvvaldē būvprojektu un dokumentus, kas apliecina būvatļaujā norādīto projektēšanas nosacījumu izpildi, ir prettiesisks. Tādējādi būvvalde nepamatoti vilcinājusies ar labvēlīga administratīvā akta izdošanu pieteicējai.

[6.5] Būvniecības likuma 12.panta piektā daļa noteica (*likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 2019.gada 12.martam*), ka būvvalde izdara atzīmi būvatļaujā par tajā ietverto projektēšanas nosacījumu izpildi 15 darba dienu laikā no dienas, kad būvvaldei iesniegti dokumenti, kas apliecina visu attiecīgo nosacījumu izpildi.

Iesniegums par atzīmes veikšanu būvatļaujā par tajā ietverto projektēšanas nosacījumu izpildi būvvaldē saņemts 2017.gada 9.janvārī. Tādējādi atzīme par projektēšanas nosacījumu izpildi bija izdarāma līdz 2017.gada 30.janvārim. Būvvalde atzīmi par projektēšanas nosacījumu izpildi izdarījusi 2018.gada 26.septembrī. Secināms, ka būvvalde pieļāvusi procesuālu pārkāpumu, neizdarot atzīmi par projektēšanas nosacījumu izpildi likumā noteiktajā termiņā.

[6.6] Spriedumā konstatēts, ka prettiesiskā situācija, būvvaldei neizdarot atzīmi par projektēšanas nosacījumu izpildi, ilgusi vairāk nekā vienu gadu un septiņus mēnešus. Jāņem vērā, ka situācijas risinājums tika panākts no pieteicējas neatkarīgu apstākļu dēļ, jo nekustamajam īpašumam /adrese B/, mainījās īpašnieks, par īpašnieku kļūstot trešajai personai, kā rezultātā ģenerālplāns tika iesniegts atkārtoti ar trešās personas saskaņojumu.

Spriedumā atzīts, ka šie apstākļi, kas kopumā veidoja neskaidru situāciju un radīja pieteicējai neziņu par iespējām saņemt atzīmi būvatļaujā par tajā ietverto projektēšanas nosacījumu izpildi un pēc tam secīgi nodot ēkas ekspluatācijā, ir radījuši pieteicējai būtisku tiesību aizskārumu.

[7] Par Administratīvās rajona tiesas 2019.gada 17.jūnija spriedumu dome iesniedza apelācijas sūdzību, kas pamatota ar sākotnējos rakstveida paskaidrojumos un tiesas sēdē paustajiem apsvērumiem, papildus norādot turpmāk minētos apsvērumus.

[7.1] Būvvalde ir ievērojusi noteikumu Nr.529 54.1.apakšpunkta, 64. un 71.punkta prasības. Būvvalde, izvirzot nosacījumu būvprojektu saskaņot ar nekustamā īpašuma /adrese B/, īpašnieci, ir rīkojusies saskaņā ar normatīvajiem aktiem.

[7.2] Iepriekšējā nekustamā īpašuma /adrese B/, īpašniece /pers. B/ 2019.gada 9.janvāra tiesas sēdē par savu parakstu uz būvprojekta minimālā sastāva ģenplāna paskaidroja, ka esot maldināta par dokumenta pielietojuma mērķi, un apgalvoja, ka nekad nav piekritusi kaimiņu dārza mājas izvietojumam 0,35 metru attālumā no sava īpašuma robežas. Tādējādi pirmās instances tiesa nepamatoti secinājusi, ka /pers. B/ nenoliedz, ka devusi piekrišanu būvniecībai strīdus nekustamajā īpašumā. Tieši pretēji, /pers. B/ tiesas sēdē paskaidroja, ka šādu pieteicējas ieceri nekad nav atbalstījusi.

Atbilstoši noteikumu Nr.529 prasībām un Administratīvā procesa likuma 5.pantā noteiktajam būvvalde nebija tiesīga bez /pers. B/ saskaņojuma izdarīt atzīmi būvatļaujā par projektēšanas nosacījumu izpildi.

[7.3] Spriedumā nepamatoti norādīts, ka atzīme par projektēšanas nosacījumu izpildi būvatļaujā būvvaldei bija jāizdara līdz 2017.gada 30.janvārim.

Atzīmes par projektēšanas nosacījumu izpildi izdarīšana bija iespējama tikai pēc tam, kad visi būvatļaujā iekļautie projektēšanas nosacījumi tika izpildīti. Ņemot vērā, ka atkārtotais iesniegums par projektēšanas nosacījumu izpildi būvvaldē

tika saņemts tikai 2018.gada 20.septembrī, būvvaldei nebija tiesiska pamata atzīmi par projektēšanas nosacījumu izpildi būvatļaujā izdarīt līdz 2017.gada 30.janvārim.

[8] Pieteicēja rakstveida paskaidrojumā par domes apelācijas sūdzību norāda, ka tā nav pamatota un ir noraidāma.

Pieteicēja norāda, ka dome apelācijas sūdzībā norādītos apstākļus pamato tikai un vienīgi ar subjektīviem tiesību aktu interpretējumiem, nevis tiesību aktos noteiktās kārtības ievērošanu, kas vērsta uz indivīda likumisko interešu un tiesību efektīvu aizsardzību. Pieteicēja pievienojas pirmās instances tiesas spriedumā paustajiem secinājumiem.

[9] Trešā persona /pers. C/ rakstveida paskaidrojumus par domes apelācijas sūdzību nav iesniegusi.

[10] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 304.panta pirmo daļu apgabaltiesa lietu izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[11] Pieteicēja rakstveida paskaidrojumos izteikusi lūgumu lietu izskatīt mutvārdu procesā, pamatojot to ar nepieciešamību argumentēt savus paskaidrojumus un celt iebildumus pret domes paskaidrojumiem. Apgabaltiesa secina, ka šāds pieteicējas lūgums nav motivēts, turklāt pieteicēja attiecīgi pamatotu lūgumu par lietas izskatīšanu mutvārdu procesā nav iesniegusi arī pēc apgabaltiesas 2019.gada 3.oktobra paziņojuma (*lietas 237.lapa*), kurā norādīts uz šādas motivācijas nepieciešamību, saņemšanas.

Apgabaltiesas ieskatā, izskatāmo lietu nav lietderīgi izskatīt mutvārdu procesā, jo procesa dalībnieki izvērstus paskaidrojumus snieguši pirmās instances tiesas sēdēs, kā arī lietā ir iegūts pietiekams materiālu kopums lietas izskatīšanai rakstveida procesā.

[12] Pārbaudījusi lietas materiālus un izvērtējusi lietā esošos pierādījumus, apgabaltiesa atzīst, ka domes apelācijas sūdzība nav pamatota un pieteikums ir apmierināms.

[13] Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturtā daļa noteic, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā šā likuma 251.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Pārbaudot Administratīvās rajona tiesas 2019.gada 17.jūnija sprieduma motivāciju, apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa ir pareizi konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus un spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pietiekams, līdz ar to apgabaltiesa saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturto daļu pievienojas pirmās instances tiesas lietas apstākļu konstatējumam un sprieduma motivācijai, to neatkārtojot (sk. *šā sprieduma 6.1. – 6.4.punktu*), izņemot daļā par procesuālā pārkāpuma konstatēšanu. Papildus apgabaltiesa norāda turpmāk minēto.

[14] Izskatāmajā lietā izšķiramais strīds ir saistīts ar domes atteikumu izdot pieteicējai labvēlīgu administratīvo aktu – izdarīt būvatļaujā atzīmi par projektēšanas nosacījumu izpildi. Proti, pieteicēja rakstveidā vairākkārt vērsās gan būvvaldē, gan domē, lūdzot veikt būvatļaujā atzīmi par projektēšanas nosacījumu izpildi, tomēr šādu sev labvēlīgu lēmumu nesaņēma.

[15] Vērtējot, vai dome pamatoti atteicās veikt atzīmi par projektēšanas nosacījumu izpildi, apgabaltiesa konstatē, ka atteikums izdot pieteicējas prasīto administratīvo aktu ir pamatots ar to, ka pieteicējas nekustamā īpašuma kaimiņiene /pers. B/ vērsusies domē ar iesniegumu, kurā norādījusi, ka viņas paraksts uz plāniem un projektiem uzskatāms par nederīgu, jo iegūts ar viltu un maldināšanu.

Apgabaltiesa par pareizu un pamatotu atzīst pirmās instances tiesas norādīto, ka no Civillikuma 1427. un 1432.pantiem izriet, ka personas izteikta piekrišana kādai noteiktai rīcībai nevar būt atsaucama. Proti, no tiesiskās stabilitātes skatupunkta nav pieļaujams, ka kāda persona varētu brīvi izvēlētā laikā un veidā atsaukt savu iepriekš skaidri dotu piekrišanu, ar kuru šīs piekrišanas saņēmējs ir rēķinājies un veicis noteiktas darbības. Izskatāmajā gadījumā, ja /pers. B/ patiešām uzskatīja, ka saskaņojums par pieteicējas būvniecības ieceri no viņas ir iegūts kādā prettiesiskā veidā, viņai bija tiesības vērsties vispārējās jurisdikcijas tiesā, nevis vienpusējā kārtā atsaukt savu iepriekš doto piekrišanu. Turklāt lietā nav strīda par to, ka /pers. B/ paraksts būtu viltots, jo viņa apstiprina, ka ir sniegusi šādu saskaņojumu.

Ievērojot norādīto un to, ka lietā nav strīda, ka pieteicējas būvniecības iecere atbilst ģenerālplānā, kas ietverts projekta minimālajā sastāvā, norādītajiem apbūves risinājumiem, apgabaltiesa atzīst, ka domes prasība veikt atkārtotu būvniecības ieceres saskaņošanu ar /pers. B/ bija nepamatota.

[16] Nepamatots ir arī domes apelācijas sūdzībā norādītais arguments, ka atkārtots saskaņojums no /pers. B/ bija nepieciešams tādēļ, ka pieteicējas iesniegtais saskaņojums ir noformēts uz būvprojekta minimālajā sastāvā esošā ģenerālplāna, bet noteikumu Nr.529 9.punktā ir izvirzīta prasība, ka saskaņojums noformējams uz būvprojekta ģenerālplāna.

Apgabaltiesa, pirmkārt, norāda, ka nevienā no pieteicējai sniegtajiem atteikumiem nav norādīts, ka atzīmes neveikšanas par projektēšanas nosacījumu izpildi iemesls būtu saskaņojuma neesība tieši uz būvprojekta ģenerālplāna. Atteikumā nepārprotami norādīts, ka iemesls ir /pers. B/ iesniegums par sava iepriekš sniegtā saskaņojuma atsaukšanu.

Otrkārt, noteikumu Nr.529 9.punkts neizvirza kategorisku prasību, ka saskaņojums ar trešajām personām būtu noformējams tikai un vienīgi uz būvprojekta ģenerālplāna – norma piedāvā alternatīvu izvēli, proti, saskaņojumu noformēt vai nu uz ģenerālplāna, vai nu atsevišķa dokumenta veidā. Turklāt prasības par saskaņojuma noformējumu ir tulkojamas nevis atrauti, bet gan kopsakarībā ar citām noteikumu Nr.529 normu prasībām. Izskatāmajā gadījumā ir jāņem vērā arī noteikumu Nr.529 8.punktā ietvertā prasība, kas paredz, ka saskaņojums ar trešajām personām ir jāiesniedz jau kopā ar būvniecības ieceres iesniegumu, tātad pirms vēl vispār ir uzsākta būvprojekta izstrāde.

Visbeidzot un būtiskāk, ir nepieciešams izprast normā ietvertās prasības un pārliecināties par šo prasību izpildi pēc būtības, nevis aplūkot jautājumu formāli. Mērķis, kuru likumdevējs vēlējās sasniegt noteikumu Nr.529 9.punktā ietverot normu par saskaņojumu ar trešajām personām, ir tiesiskās situācijas skaidrība un ieinteresēto trešo personu, konkrētajā gadījumā kaimiņu, tiesību ievērošana. Proti, norma pieprasa, lai saskaņojums tiktu noformēts tādējādi, lai no tā izrietētu nepārprotama šo personu piekrišana katram konkrētam apgrūtinājumam, kas skar attiecīgo personu. Citiem vārdiem, būvniecības ieceres iniciatoram ieinteresētajai trešajai personai ir jāsniedz tāda informācija par būvniecības ieceri, lai tā varētu saprast, kādu ietekmi tā radīs. Tas saskan arī ar iepriekš (pirms šobrīd spēkā esošā Būvniecības likuma pieņemšanas) administratīvo tiesu praksē izteiktajām atziņām, ka kaimiņa piekrišanai par būves atrašanos tuvāk zemesgabalu robežai, nekā tas vispārēji noteikts, jābūt izteiktai skaidri un apzināti. Proti, piekrišana izņēmumam no vispārējās kārtības nevar notikt tādējādi, ka persona tikai vispārīgi izsaka piekrišanu būvniecībai, ir jābūt konstatējamam, ka persona ir apzinājusies, kāds ir vispārīgais regulējums un ka ar savu parakstu tā piekrīt tieši izņēmumam (sal. sk. *Augstākās tiesas 2008.gada 30.jūnija sprieduma Nr.SKA-190/2008 18.punktu*).

Apgabaltiesai, pārbaudot būvprojekta minimālajā sastāvā esošo ģenerālplānu, uz kura ir noformēts /pers. B/ saskaņojums, nerodas šaubas, ka tajā ir sniegta visa nepieciešamā informācija par būvniecības ieceri, tajā skaitā par ēku platību, stāvu skaitu un izvietojumu zemesgabalā, arī attālumu līdz kaimiņu zemesgabala robežai. Būtisks šīs lietas aspekts ir tas, ka būvniecības dokumentācija tika izstrādāta jau iepriekš patvaļīgi veiktas būvniecības legalizācijai, līdz ar ko nevar būt strīda par to, ka /pers. B/ nebūtu bijis zināms, kāda veida būvniecības ieceri viņa saskaņo.

Ievērojot norādīto, domes arguments par nepieciešamību /pers. B/ saskaņojumu noformēt tieši uz būvprojekta ģenerālplāna ir noraidāms kā nepamatots.

[17] Apgabaltiesas ieskatā, pirmās instances tiesa, aplūkojot jautājumu par to, ka būvvalde atzīmi par projektēšanas nosacījumu izpildi ir veikusi 2018.gada 26.septembrī, nepamatoti ir pievērsusies jautājumam par procesuālā pārkāpuma konstatēšanu būvvaldes rīcībā.

Lietā nav strīda, ka būvvalde atzīmi par projektēšanas nosacījumu izpildi būvatļaujā izdarīja tikai tad, kad pēc kaimiņu nekustamā īpašuma īpašnieka maiņas pieteicēja ieguva un iesniedza jaunā īpašnieka (/pers. C/) saskaņojumu. Tātad iestāde nevis atzina savu kļūdu vai vilcinājās ar lēmuma pieņemšanu, neievērojot Būvniecības likuma 12.panta piektajā daļā noteikto termiņu, bet gan nepamatoti atteica izdot pieteicējai labvēlīgu administratīvo aktu, to izdodot tikai pēc nepamatoti izvirzīto prasību izpildes, ko varētu aplūkot no procesuālā pārkāpuma skatupunkta kā aizskāruma beigšanās brīdi. Tomēr tam, ievērojot, ka pieteicēja tiesvedības pirmās instances tiesā laikā atteicās no pieteikuma daļā par materiālo zaudējumu un nemantiskā kaitējuma atlīdzināšanu, izskatāmajā lietā nav izšķirošas nozīmes.

[18] Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmajai daļai, ja pieteikums pilnībā vai daļēji apmierināts, tiesa piespriež no atbildētāja par labu pieteicējam viņa samaksāto valsts nodevu.

Ievērojot minēto, no domes par labu pieteicējai ir piespriežama viņas samaksātā valsts nodeva par pieteikuma iesniegšanu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, 307. un 309.pantu, 329.panta pirmo daļu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

apmierināt /pers. A/ pieteikumu.

Atzīt par prettiesisku Jelgavas pilsētas domes administrācijas 2017.gada 17.novembra lēmumu Nr.443/4-3.

Piespriest no Jelgavas pilsētas domes budžeta līdzekļiem par labu /pers. A/ (personas kods /personas kods/) viņas samaksāto valsts nodevu 30 *euro* apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, kasācijas sūdzību iesniedzot Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnesis referents O.Priedītis

Tiesnesis M.Birzgalis

Tiesnese U.Mihailova